

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาต : กรณีศึกษาพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการถวายเป็นอาหารบิณฑบาต และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ การวิเคราะห์พฤติกรรมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร

๔.๓ การวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจถวายเป็นอาหารบิณฑบาต ของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร

๔.๔ การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร

๔.๕ การวิเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการถวายเป็นอาหารบิณฑบาตแด่พระภิกษุสงฆ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม
F	หมายถึง	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
ss	หมายถึง	ผลบวกกำลังสอง (Sum of square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean square)
Sig	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติ
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัดและรายได้ต่อเดือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๐๙)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. เพศ		
ชาย	๑๑๐	๓๕.๖๐
หญิง	๑๙๙	๖๔.๔๐
๒. สถานภาพสมรส		
โสด	๑๔๓	๔๖.๒๘
สมรส	๑๕๑	๔๘.๘๗
หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่	๑๕	๔.๘๕
๓. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๑๕	๔.๘๕
๒๕ - ๓๕ ปี	๘๐	๒๕.๘๙
๓๖ - ๔๐ ปี	๑๘	๕.๘๓
๔๑ - ๔๕ ปี	๒๗	๘.๗๔
๔๖ - ๕๐ ปี	๘๓	๒๖.๘๖
๕๑ - ๕๕ ปี	๔๘	๑๕.๕๓
๕๕ ปีขึ้นไป	๓๘	๑๒.๓๐

ตารางที่ ๑ (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

	(n=๓๐๙)	
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๔. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๖	๘.๔๑
ปริญญาตรี	๑๘๓	๕๙.๒๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐๐	๓๒.๓๖
๕. หน่วยงานที่สังกัด		
ฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า	๒๘	๙.๐๖
ฝ่ายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	๑๑	๓.๕๖
ฝ่ายกฎหมาย	๒๐	๖.๔๗
ฝ่ายงบประมาณ	๑๐	๓.๒๔
ฝ่ายสื่อสารองค์กร	๑๖	๕.๑๘
ฝ่ายตรวจสอบภายใน	๒๐	๖.๔๗
ฝ่ายอำนวยการ	๒๕	๘.๐๙
ฝ่ายอื่นๆ เช่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายแผนกลยุทธ์	๑๗๙	๕๗.๙๓
๖. รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๘	๕.๘๓
๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๗๔	๒๓.๙๕
๒๕,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐ บาท	๑๗	๕.๕๐
๓๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๑๒	๓.๘๘
๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท	๒๑	๖.๘๐
๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑๖๗	๕๔.๐๕

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๐ มีสถานภาพสมรส จำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๗ มีอายุ ๔๖-๕๐ ปี จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๖ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๒๓ สังกัดหน่วยงานฝ่ายอื่นๆ จำนวน ๑๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๓ และมีรายได้ต่อเดือน ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปจำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕

๔.๒ การวิเคราะห์พฤติกรรมการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทุกคน (จำนวน ๓๐๙ คน) เคยถวายอาหารบิณฑบาตคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ เมื่อพิจารณาการถวายอาหารบิณฑบาต จำแนกตามความบ่อยของการถวายอาหารบิณฑบาต จำนวนครั้งในต่อปี สถานที่ถวายอาหารบิณฑบาต วันที่ชอบถวายอาหารบิณฑบาต ของที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต งบประมาณในการเตรียมอาหาร พฤติกรรมภายหลังถวายอาหารบิณฑบาตและชนิดอาหารที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒ - ๙

ตารางที่ ๒ จำนวน และ ร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ด้านความบ่อยของการถวายอาหารบิณฑบาต

(n=๓๐๙)		
ความบ่อยของการถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. ถวายอาหารบิณฑบาตเป็นประจำ	๕๑	๑๖.๕๐
๒. ถวายอาหารบิณฑบาตบ่อยๆ	๖๒	๒๐.๐๖
๓. ถวายอาหารบิณฑบาตไม่ค่อยบ่อย	๑๒๘	๔๑.๔๒
๔. นานๆถึงจะถวายอาหารบิณฑบาต	๖๘	๒๒.๐๒

จากตารางที่ ๒ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมด้านความบ่อยของการถวายอาหารมากที่สุด ได้แก่ ถวายอาหารบิณฑบาตไม่บ่อย จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๒ รองลงมา นานๆครั้งถึงจะถวายอาหารบิณฑบาต จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๒ และถวายอาหารบิณฑบาต

บ่อยๆ จำนวน ๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๖ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ ถวายอาหาร
บิณฑบาตเป็นประจำจำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๐

ตารางที่ ๓ จำนวน และ ร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่
ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านจำนวนครั้งโดย
เฉลี่ยในการถวายอาหารบิณฑบาตต่อปี**

(n=๓๐๙)

จำนวนครั้งโดยเฉลี่ยในการถวายอาหารบิณฑบาตต่อปี	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. จำนวน ๑-๕ ครั้ง	๖๔	๒๐.๗๑
๒. จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง	๕๕	๑๗.๗๙
๓. จำนวน ๑๑-๑๕ ครั้ง	๕๓	๑๗.๑๕
๔. จำนวน ๑๖-๒๐ ครั้ง	๒๕	๘.๐๙
๕. จำนวน ๒๑-๒๕ ครั้ง	๒๑	๖.๗๙
๖. จำนวนมากกว่า ๒๕ ครั้ง	๙๑	๒๙.๔๗

จากตารางที่ ๓ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่
เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมด้านจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่การถวาย
อาหารบิณฑบาตต่อปีมากที่สุด ได้แก่ มากกว่า ๒๕ ครั้ง จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๗
รองลงมา ถวายอาหารบิณฑบาตต่อปี ๑-๕ ครั้ง จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๑ และถวาย
อาหารบิณฑบาตต่อปี ๖-๑๐ ครั้ง จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๙ ตามลำดับ และน้อยที่สุด
ได้แก่ ถวายอาหารบิณฑบาตต่อปี จำนวน ๒๑-๒๕ ครั้ง จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๙

ตารางที่ ๔ จำนวน และ ร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านสถานที่ถวายอาหารบิณฑบาต (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)**

(n=๓๐๙)

สถานที่ถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. บริเวณหน้าบ้านพักอาศัย	๑๓๙	๒๐.๘๑
๒. บริเวณหน้าที่ทำงาน	๑๒๗	๑๙.๐๑
๓. บริเวณริมถนนที่เห็นพระเดินบิณฑบาต	๘๓	๑๒.๔๓
๔. บริเวณตลาดที่มีการจัดเตรียมอาหารใส่บาตร	๖๕	๙.๗๓
๕. บริเวณหน้าร้านสะดวกซื้อ	๖	๐.๙๐
๖. บริเวณวัด	๑๓๔	๒๐.๐๖
๗. สถานที่ซึ่งมีพระรอรับบิณฑบาต	๙๑	๑๓.๖๒
๘. อื่นๆ เช่น รพ.สงฆ์	๒๓	๓.๔๔

จากตารางที่ ๔ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมด้านสถานที่ถวายอาหารบิณฑบาต มากที่สุด ได้แก่ บริเวณหน้าบ้านพักอาศัย จำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๑ รองลงมา บริเวณวัด จำนวน ๑๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๖ และ บริเวณหน้าที่ทำงาน จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๑ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ บริเวณหน้าร้านสะดวกซื้อ จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๐

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านวันที่ชอบถวายอาหารบิณฑบาต (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)**

(n=๓๐๙)

วันที่ชอบถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. วันทำงาน (จันทร์ ถึง ศุกร์)	๑๕๔	๑๖.๖๘
๒. วันหยุด (เสาร์ ถึง อาทิตย์)	๑๕๒	๑๖.๔๗
๓. วันพระ	๘๘	๙.๕๓
๔. วันสำคัญของชาติ เช่น วันพ่อแห่งชาติ, วันแม่แห่งชาติ	๕๗	๖.๑๘
๕. วันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา, วันเข้าพรรษา	๑๒๙	๑๓.๙๘
๖. วันเกิด	๒๑๕	๒๓.๒๙
๗. วันครบรอบแต่งงาน	๑๒	๑.๓๐
๘. วันครบรอบการเสียชีวิตของบิดาหรือมารดา	๗๘	๘.๔๕
๙. อื่นๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันหยุด	๓๘	๔.๑๒

จากตารางที่ ๕ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมด้านวันที่ชอบถวายอาหารบิณฑบาต มากที่สุด ได้แก่ วันเกิด จำนวน ๒๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๙ รองลงมาเลือกวันทำงาน (จันทร์ ถึง ศุกร์) จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๘ และ วันหยุด (เสาร์ ถึง อาทิตย์) จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๗ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ วันครบรอบแต่งงาน จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐

ตารางที่ ๖ จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านของที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต**

(n=๓๐๙)

ของที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. ถวายอาหารบิณฑบาตด้วยของคาว	๑๒๑	๓๙.๑๖
๒. ถวายอาหารบิณฑบาตด้วยของหวาน	๑๑	๓.๕๖
๓. ถวายอาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยดอกไม้ ธูปเทียน	๓๑	๑๐.๐๓
๔. ถวายอาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยข้าวของเครื่องใช้	๑๓	๔.๒๑
๕. ถวายอาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยยารักษาโรค	๑๒	๓.๘๘
๖. ถวายอาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยปัจจัย	๑๐๑	๓๒.๖๙
๗. อื่นๆ เช่น อาหารคาวและหวาน ผลไม้ น้ำดื่ม	๒๐	๖.๔๗

จากตารางที่ ๖ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรม ด้านของที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต มากที่สุด ได้แก่ อาหารคาว จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑๖ รองลงมาอาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยปัจจัย จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๙ และ อาหารบิณฑบาตพร้อมด้วยดอกไม้ ธูปเทียนจำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๓ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ ถวายอาหารบิณฑบาตด้วยของหวาน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๖

ตารางที่ ๗ จำนวน และ ร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านงบประมาณในการเตรียมอาหาร**

(n=๓๐๙)

งบประมาณในการเตรียมอาหาร	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. งบประมาณ ๕๐ บาทหรือต่ำกว่า	๖๓	๒๐.๓๙
๒ งบประมาณ ๕๑ - ๑๐๐ บาท	๑๖๓	๕๒.๗๕
๓ งบประมาณ ๑๐๑ - ๒๐๐ บาท	๕๓	๑๗.๑๕
๔. งบประมาณ ๒๐๑ - ๓๐๐ บาท	๑๐	๓.๒%
๕. งบประมาณ ๓๐๑ - ๔๐๐ บาท	๔	๑.๒๙
๖. งบประมาณ ๔๐๑ - ๕๐๐ บาท	๓	๐.๙๗
๗. งบประมาณ ๕๐๐ บาทขึ้นไป	๑๓	๔.๒๑

จากตารางที่ ๗ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรม ด้านงบประมาณในการเตรียมอาหารบิณฑบาตมากที่สุด ได้แก่ งบประมาณ ๕๑ - ๑๐๐ บาท จำนวน ๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗๕ รองลงมาใช้งบประมาณประมาณ ๕๐ บาทหรือต่ำกว่า จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๙ และงบประมาณ ๑๐๑ - ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๕ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ งบประมาณ ๔๐๑ - ๕๐๐ บาท จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๗

ตารางที่ ๘ จำนวน และ ร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านพฤติกรรมภายหลังถวายอาหารบิณฑบาต**

(n=๓๐๙)

พฤติกรรมภายหลังถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล	๒๖๓	๘๕.๑๒
๒. บอกเล่าเรื่องนี้ให้บุคคลอื่นอนุโมทนา	๔	๑.๒๙
๓. ถ่ายภาพเผยแพร่ในโซเชียลมีเดีย	๑	๐.๓๒
๔. ชักชวนคนอื่นให้ทำบุญ	๒	๐.๖๕
๕. สวดมนต์นั่งสมาธิแผ่ส่วนกุศล	๑๓	๔.๒๑
๖. อื่นๆ เช่น แผ่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวร	๒๖	๘.๔๑

จากตารางที่ ๘ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรม ด้านพฤติกรรมภายหลังถวายอาหารบิณฑบาต มากที่สุด ได้แก่ กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล จำนวน ๒๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๒ รองลงมา ทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น แผ่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวร จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ และ สวดมนต์นั่งสมาธิแผ่ส่วนกุศล จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๑ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ได้แก่ การถ่ายภาพเผยแพร่ในโซเชียลมีเดีย จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒

ตารางที่ ๙ จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร **ด้านชนิดอาหารที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต**

(n=๓๐๙)

ชนิดอาหารที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. อาหารที่ทำเอง	๓๑	๑๐.๐๓
๒. อาหารสำเร็จที่ซื้อจากตลาด	๒๗๘	๘๙.๙๗

จากตารางที่ ๙ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรม ด้านชนิดอาหารที่ใช้ถวายอาหารบิณฑบาต มากที่สุด ได้แก่ อาหารสำเร็จที่ซื้อจากตลาด จำนวน ๒๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๗ ส่วนที่เหลือเป็นอาหารที่ทำเอง จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๓

๔.๓ การวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ตัดสินใจในการถวายอาหารบิณฑบาต

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ตัดสินใจในการถวายอาหารบิณฑบาต ใน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาต และ ด้านความเชื่อส่วนบุคคลของการถวายอาหารบิณฑบาต ดังนี้

๑. ด้านจุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาต

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจด้านจุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ จำนวนและร้อยละของปัจจัยจูงใจด้านจุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาต
ที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร
ตัดสินใจในการถวายอาหารบิณฑบาต (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

(n=๓๐๙)

จุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาต	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
๑. เพื่อขอพรให้ได้สิ่งที่ต้องการ	๕๙	๘.๒๖
๒. เพื่อเป็นการสร้างบุญกุศลให้ตนเองหรือผู้อื่น	๒๕๖	๓๖.๘๖
๓. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์	๒๘	๓.๙๒
๔. เพื่อเป็นการชำระจิตใจให้สะอาด (ละกิเลส)	๑๐๐	๑๔.๐๑
๕. เพื่อเป็นการแก้บนสิ่งศักดิ์สิทธิ์	๓	๐.๔๒
๖. เพื่อเป็นการแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว	๒๕๐	๓๕.๐๑
๗. อื่นๆ เช่น ต้องการถวายอาหารแก่พระภิกษุสงฆ์	๑๘	๒.๕๒

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านจุดมุ่งหมายของการถวายอาหารบิณฑบาตที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด ได้แก่ เพื่อเป็นการสร้างบุญกุศลให้ตนเองหรือผู้อื่น จำนวน ๒๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๖ รองลงมาได้แก่ เพื่อเป็นการแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว จำนวน ๒๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๑ และ เพื่อเป็นการชำระจิตใจให้สะอาด (ละกิเลส) จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๑ และน้อยที่สุด ได้แก่ เพื่อเป็นการแก้บนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๒

๒. ด้านความเชื่อส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจด้านความเชื่อส่วนบุคคลของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ได้จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๒.๑ ระดับความเชื่อส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เฟลินจิต กรุงเทพมหานคร

(n=๓๐๙)			
ปัจจัยจุดใจด้านความเชื่อส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
๑. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้มีสติปัญญาดีขึ้น	๒.๖๘	๑.๐๑	ปานกลาง
๒. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้มีสติในการดำเนินชีวิต และมีสมาธิมากขึ้น	๓.๑๗	๑.๐๑	ปานกลาง
๓. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้เห็นคุณค่าของอาหารมากขึ้น	๓.๐๕	๑.๐๕	ปานกลาง
๔. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้รู้จักเสียสละมากขึ้น	๓.๗๔	๐.๙๕	มาก
๕. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้เห็นคุณค่าของการทำความดี	๓.๘๒	๐.๘๙	มาก
๖. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้ได้บุญกุศล	๓.๙๔	๐.๘๙	มาก
๗. การถวายอาหารบิณฑบาตช่วยให้พระสงฆ์สามารถดำรงชีพอยู่ได้	๓.๙๔	๐.๘๙	มาก
๘. การถวายอาหารบิณฑบาตส่งเสริมให้พระสงฆ์มีความสงบสำรวมทั้งทางร่างกายและจิตใจ	๓.๑๓	๑.๐๙	ปานกลาง
๙. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการพัฒนาจิตของพระสงฆ์ให้มีสมาธิ	๒.๙๙	๑.๐๙	ปานกลาง
๑๐. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้พระสงฆ์มีความสันโดษมากขึ้น	๒.๖๗	๐.๙๘	ปานกลาง
๑๑. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้พระสงฆ์ได้รับบุญกุศลมากขึ้น	๒.๗๗	๑.๐๑	ปานกลาง
๑๒. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นวิธีการทำบุญที่ง่าย	๓.๘๙	๐.๘๔	มาก

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

(n=๓๐๙)			
ปัจจัยด้านความเชื่อส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑๓. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นวิธีการทำบุญที่ใช้เวลาน้อย	๓.๘๖	๐.๘๕	มาก
๑๔. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการฝึกหัดใช้ชีวิตที่เรียบง่าย	๓.๓๙	๐.๙๗	ปานกลาง
๑๕. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้พระสงฆ์ทำหน้าที่ของสมณะ คือเป็นบุคคลควรแก่การทำบุญ	๓.๕๘	๐.๙๒	มาก
๑๖. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการช่วยส่งเสริมพระสงฆ์ในการเผยแผ่พุทธศาสนา	๓.๘๒	๐.๙๒	มาก
๑๗. การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้เป็นพื้นฐานของการทำความดี	๓.๘๔	๐.๘๕	มาก
๑๘. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการส่งเสริมการสืบทอดพระพุทธศาสนา	๔.๐๑	๐.๗๙	มาก
๑๙. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็น กุศโลบายในการเพิ่มพูนการทำความดี	๓.๗๕	๐.๘๗	มาก
๒๐. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีที่ดีในครอบครัว	๓.๖๖	๐.๙๒	มาก
๒๑. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์	๓.๖๓	๐.๘๘	มาก
๒๒. การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นตัวอย่างการทำความดีเบื้องต้นของชุมชน	๓.๘๑	๐.๘๗	มาก
ภาพรวม	๓.๕๑	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพชรินจิต กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๑) เมื่อพิจารณาความเชื่อในแต่ละ

ปัจจัย พบว่า ปัจจัยจิตใจที่มีความเชื่อส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้มีสติปัญญาดีขึ้น การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้มีสติในการดำเนินชีวิต และมีสมาธิมากขึ้น การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้เห็นคุณค่าของอาหารมากขึ้น การถวายอาหารบิณฑบาตส่งเสริมให้พระสงฆ์มีความสงบสำรวมทั้งทางร่างกายและจิตใจ การถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการพัฒนาจิตของพระสงฆ์ให้มีสมาธิ การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้พระสงฆ์มีความสันโดษมากขึ้น การถวายอาหารบิณฑบาตทำให้พระสงฆ์ได้รับบุญกุศลมากขึ้น และการถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการฝึกหัดใช้ชีวิตที่เรียบง่าย สำหรับปัจจัยใจอื่นๆที่เหลือมีความเชื่ออยู่ในระดับมาก

๒.๒ เปรียบเทียบระดับความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยโดยรวมที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัดและรายได้ต่อเดือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๒ - ๑๗

ตารางที่ ๑๒ เปรียบเทียบความแตกต่างระดับความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร โดยรวม **จำแนกตามเพศ**

การถวายอาหารบิณฑบาต	ชาย		หญิง		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ความเชื่อส่วนบุคคล	๓.๔๒	๐.๗๕	๓.๕๙	๐.๘๑	๗๓.๗๐๖**	.๐๐๐

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๑๒ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่พนักงานเพศหญิง มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยโดยรวมมากกว่าพนักงานเพศชาย

ตารางที่ ๑๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร โดยรวม **จำแนกตามสถานภาพสมรส**

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	.๒๖๖	๒	.๑๓๓	.๙๒๓	.๓๙๘
ภายในกลุ่ม	๔๔.๓๒๗	๓๐๗	.๑๔๔		
รวม	๔๔.๕๙๔	๓๐๙			

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๑๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร โดยรวม **จำแนกตามอายุ**

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๗๖	๖	.๒๙๖	๒.๐๙๕	.๐๕๔
ภายในกลุ่ม	๔๒.๘๑๗	๓๐๓	.๑๔๑		
รวม	๔๔.๕๙๔	๓๐๙			

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๑๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้
ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต
กรุงเทพมหานคร โดยรวม **จำแนกตามระดับการศึกษา**

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	.๑๑๐	๓	.๐๓๗	.๒๕๓	.๘๕๙
ภายในกลุ่ม	๔๔.๔๘๓	๓๐๖	.๑๔๕		
รวม	๔๔.๕๙๔	๓๐๙			

จากตารางที่ ๑๕ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่
เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้
ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๑๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้
ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต
กรุงเทพมหานคร โดยรวม **จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด**

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๔๖	๗	.๒๒๑	๑.๕๔๙	.๑๕๐
ภายในกลุ่ม	๔๓.๐๔๘	๓๐๒	.๑๔๓		
รวม	๔๔.๕๙๔	๓๐๙			

จากตารางที่ ๑๖ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่
เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้
ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๑๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	.๓๖๔	๕	.๐๗๓	.๕๐๑	.๗๗๕
ภายในกลุ่ม	๔๔.๒๒๙	๓๐๔	.๑๔๕		
รวม	๔๔.๕๙๔	๓๐๙			

จากตารางที่ ๑๗ พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง ๖ ข้อ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมแตกต่างกัน ส่วนสถานภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา และหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกันมีความเชื่อส่วนบุคคลในแต่ละปัจจัยที่ทำให้ถวายอาหารบิณฑบาต โดยรวมไม่แตกต่างกัน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการถวายอาหารบิณฑบาตของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานใหญ่ เพลินิจิต กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมการถวายอาหารบิณฑบาต มีดังนี้

๑. ด้านอัตตัตถประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ที่พนักงานผู้ถวายอาหารบิณฑบาตได้รับ คือ ได้พัฒนาปัญญา ได้รู้คุณค่าอาหาร ลด ละ การสะสม รู้จักปล่อยวาง และได้ขัดเกลาจิตใจ ช่วยให้ศีลบริสุทธิ์ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ควรมีการส่งเสริมตั้งแต่ระดับครอบครัว องค์กรและสังคมในการจัดกิจกรรมการใส่บาตร ระดับครอบครัวควรเริ่มจากการทำบุญใส่บาตรในโอกาสพิเศษ หรือ สำคัญ เพื่อปลูกฝังให้รู้จักการให้ โดยเริ่มที่ครอบครัวก่อนสอนให้ บุตร- ธิดาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทราบถึงประโยชน์ของการถวายอาหารบิณฑบาต เชิญชวนทำบุญ บริจาคสิ่งของ ถวายอาหารบิณฑบาตอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา มีโอกาสส่งเสริมอย่างต่อเนื่องในทางพระพุทธศาสนาและมีการ พัฒนาปรับปรุงทางด้านจิตใจให้ดียิ่งขึ้น การถวายอาหารบิณฑบาต ผู้ถวายอาหารบิณฑบาตควรมีศรัทธาและมีจิตที่ดี และควรคำนึงถึงอาหารที่ถวายให้มีคุณค่าทางโภชนาการ ให้รู้จักการเสียสละ ลดการตระหนี่

ในเบื้องต้น เพื่อส่งเสริมในด้านจิตใจ การให้โดยไม่หวังผล ให้เพื่อที่ได้รับเกิดความสุข การทำให้เราได้ฝึกตนให้รู้จักคำว่า “ ให้ ” มากยิ่งขึ้น สร้างค่านิยมให้พนักงานรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ ช่วยทำให้ทุกคนปล่อยวาง เสียสละ แบ่งปัน รู้จักการให้ พัฒนาสติปัญญา ถือศีล ลด ละ เลิกอบายมุข

๒. ด้านปรารถนาระบิโชน หมายถึง ระเบียบที่เกดขึ้นแก่พระสงฆ์ผู้รับอาหารบิณฑบาตคือ พระสงฆ์สามารถดำรงชีพอยู่ได้ พระสงฆ์ได้พัฒนากายให้แข็งแรงและฝึกให้กายสงบสำรวม มีความสง่างาม พัฒนาจิตคือเกื้อหนุนพัฒนาจิตให้เกิดสมาธิมีสติสัมปชัญญะ และมีความสันโดษ สมทบทุนก่อสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมที่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

พระสงฆ์ได้รับอาหารที่ดี มีระเบียบ เพื่อที่สามารถจะปฏิบัติธรรม เพื่อมาสั่งสอนประชาชนให้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาต่อไป พระสงฆ์ผู้รับบิณฑบาต ได้รับอาหารเพื่อการดำรงชีพ พัฒนาร่างกายให้แข็งแรง เพื่อสั่งสอนและเผยแผ่คำสอนขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้าให้ยั่งยืนต่อไป ให้พระสงฆ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์ในการดำรงไว้ซึ่งการสืบทอดคำสอนทางพระพุทธศาสนาฝึกกายวาจาใจให้สำรวมเน้นให้ผู้คนรู้จักการทำบุญใส่บาตร ส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ต่อไปและเป็นสื่อกลางในการสอนให้คนทำความดีละเว้นความชั่ว ควรมีการเผยแผ่ความรู้ที่เกี่ยวกับผู้ถวายอาหารบิณฑบาตเข้าใจโดยการผ่านสื่อต่างๆ สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับ พุทธมามกะที่ดี ต้องทำอย่างไร และพระสงฆ์ที่ดีต้องปฏิบัติอย่างไร ส่งเสริมให้ชาวพุทธรู้จักหน้าที่ของตนเองทำหน้าที่ตนเองให้ดีไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำบุญตักบาตรแก่พระสงฆ์ ในโอกาสสำคัญต่างๆ ทั้งที่บ้าน ที่ทำงานและที่วัดเพื่อให้พระสงฆ์ได้รับอาหารบิณฑบาตซึ่งเป็นกิจของสงฆ์ที่ทำเป็นประจำ

๓. ด้านศาสนประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ต่อศาสนาจากการถวายอาหารบิณฑบาตแก่พระสงฆ์ ได้แก่ ทำให้สามารถสืบทอดพระธรรมวินัย โดยการประพฤติปฏิบัติตามสิกขาบทที่ทรงบัญญัติเอาไว้ ทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทั้งทางตรงทางอ้อมเป็นไปด้วยความราบรื่น และช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์สร้างความสามัคคีในชุมชน และสร้างความสงบสุขให้แก่ชุมชน โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สืบสานวัฒนธรรมไทยในการทำบุญตักบาตรอย่างสม่ำเสมอ ทั้งชุมชน หมู่บ้าน จังหวัด ต้องมีวาระร่วมกันในการส่งเสริมและเผยแผ่ประโยชน์ของการบิณฑบาต ชาวพุทธควรถวายอาหารบิณฑบาตตามกำลังทรัพย์ เพื่อให้พระสงฆ์สามารถสืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป สร้างความสามัคคีระหว่างคนในชุมชน รู้จักการเสียสละก่อให้เกิดความสงบไม่เบียดเบียนกัน ทำบุญใส่บาตร เข้าวัดสวดมนต์ ทำบุญเพื่อสร้างศรัทธาให้แก่พระพุทธศาสนาดำรงอยู่ตลอดไป ควรมีการเผยแผ่ความรู้ที่เกี่ยวกับผู้ถวายอาหารบิณฑบาตเข้าใจโดยการผ่านสื่อต่างๆ เช่น รายการเด็ก ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ชักชวนครอบครัว ให้ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา จัดกลุ่มทำโรงงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่าง บ้าน วัด สถานศึกษา และชุมชนในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ

รู้จักแบ่งปันเสียสละกับเพื่อนๆและคนรอบตัว เอาใจเขามาใส่ใจเรา ช่วยกันส่งเสริมและปลูกฝังให้ลูกหลานมีส่วนร่วมในการทำบุญ ปฏิบัติธรรม ชวนกันเข้าวัดทำบุญเพื่อฝึกจิตใจให้มีสติ พุทธศาสนิกชนทุกคน ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมสนับสนุน ประชาสัมพันธ์ให้มีการทำบุญตักบาตรหรือทำกิจกรรมอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อศาสนาพุทธ

๔.๕ ผลการวิเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระภิกษุสงฆ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมด้านอรรถัตถประโยชน์ ด้านปรัตถประโยชน์และด้านศาสนประโยชน์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ บรรจบ บรรณรุจิ ท่านพระมหาโชว์ ทสฺณีนโย พระมหาเมธาวิญญส ดร.เสนาะ ผดุงฉัตร รศ. ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิต และ พระมหาบุรณะ ชาตเมโธ,ดร. ซึ่งสามารถสรุป ได้ดังนี้

ด้านอรรถัตถประโยชน์

ประโยชน์ที่พนักงานผู้ถวายอาหารบิณฑบาตได้รับ คือ ได้พัฒนาปัญญา ได้รู้คุณค่าอาหารลด ละ การสะสม รู้จักปล่อยวาง และได้ขัดเกลาจิตใจ ช่วยให้ศีลบริสุทธิ์

๑.๑ ชาวพุทธทั้งหลายได้ตระหนักว่า ทุกชีวิตนั้นดำรงอยู่ได้ด้วย อาหาร ต้องการอาหาร เพื่อร่างกายจึงจะแข็งแรง เพื่อไปทำประโยชน์ เพราะฉะนั้น การที่แต่ละคนได้ถวายอาหารบิณฑบาตเป็นการให้กำลังใจแก่พระสงฆ์ และตัวเองได้ไปกำจัดความตระหนี่และได้พัฒนาตัวเอง รู้จักรักผู้อื่น แบ่งปันอาหารซึ่งเป็นสมบัติของตัวเอง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการ ลดละ การรักตัวเอง

๑.๒ อรรถัตถประโยชน์ เป็นประโยชน์ส่วนตน การถวายอาหารบิณฑบาต หรือการใส่บาตรเป็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับ ซึ่งเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้กับพระสงฆ์ จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการบูชาต่อพระรัตนตรัย และการให้ให้เพื่อทำคุณ เช่น คนซึ่งเป็นผู้รับนิยมชมชอบ การทำบุญกับบิดามารดา ทดแทนพระคุณท่าน บรรพชน ประโยชน์จะได้กับเด็กรุ่นหลัง เพื่อการอนุเคราะห์ เลี้ยงดูให้แก่ผู้กำลังด้อยกล่าว เช่น คนพิการ ลูกหลาน ลูกศิษย์ เพื่อบูชาพระคุณ ผู้ใหญ่ พระมหากษัตริย์ ผู้ทำคุณประโยชน์ การทำบุญตักบาตรด้วยการน้อมกาย/ใจ วัตถุทาน ถวายแก่พระสงฆ์ ความเชื่อ สิ่งที่เป็นที่พึงบุญกุศล เชื่อว่าเป็นการเพิ่มกำลังใจให้ตนเอง ผู้ล่วงลับไปแล้ว เพิ่มกำลังใจให้พระสงฆ์ สามเณร สืบทอดพุทธศาสนา การทำบุญกุศลที่เกิดจากการทำบุญตักบาตร ทำบุญให้บรรพชน เป็นบุญที่เป็นการสะสมบุญในภพหน้าให้เป็นคนมีทรัพย์สินไม่เดือนร้อน ทำงานประกอบธุรกิจการค้าก็ไม่มีปัญหาอุปสรรค ทำบุญตักบาตรเมื่อให้แล้ว ผู้นั้นจะเป็นที่น้อมใจของคนทั้งหลาย เป็นที่รักของคนหมู่มาก และสามารถผูกมิตรไมตรีได้ ซึ่งเป็นธรรมผูกมิตรไมตรี เป็นเสน่ห์ของคนให้ คนเห็นคนชอบคนรัก ให้เป็นคนควรคบค้าสมาคม ให้เกรงกลัว คล่องแคล่ว อาจหาญ ได้รับการยกย่อง

๑.๓ อรรถัตถประโยชน์ เป็นประโยชน์ตัวเอง ได้รับความสุขใจที่ได้ทำบุญ ได้ความสบายใจในการทำบุญให้กับญาติที่เสียชีวิตไปแล้ว จิตใจผ่องแผ้ว ตัวเองจะได้บุญเป็นที่พึง

๑.๔ อัตตัตถประโยชน์ คือ ชาวพุทธต้องเตรียมตัวให้พร้อม ตามหลักที่ว่า “อตุตทิปา อตุตสรณนา” แปลว่า มีตนเป็นที่พึ่ง มีตนเป็นสรณะ(ของตน) ทำตนเองให้เป็นที่พึ่งของตนเองได้ จะทำตนให้เป็นที่พึ่งได้ก็ต้องฝึกตนในกุศลความดี ทั้งการเรียนรู้ การบากบั่นพากเพียร และที่จำเป็นอื่นๆ โดยอยู่ในถิ่นที่มีสิ่งแวดล้อมดี มีความเหมาะสม, สมาคมคบหากับผู้รู้ สัตบุรุษ, ตั้งตนไว้ชอบ ตั้งจุดหมายนำตนไปถูกทาง, ต้องทำความดีเตรียมไว้ก่อน สร้างความดีเตรียมไว้แต่ต้น (หลักธรรม จักร ๔ : ธรรมนำชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง คุณลือนามรณไปสู่ที่หมาย) กล่าวคือแนวทางส่งเสริมด้านอัตตัตถประโยชน์คือพัฒนาตนด้วยตนให้พึ่งตนได้

๑.๕ อัตตัตถประโยชน์ เป็นการส่งเสริมเรื่องปัญญา (การศึกษา) ส่งเสริมเรื่องความประพฤติกุศล (ศีล) (คุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู เมตตา) และส่งเสริมเรื่องจิตใจ คือ การฝึกควบคุมความคิด โดยการฝึกสมาธิในระดับคฤหัสถ์

๑.๖ อัตตัตถประโยชน์ หมายถึงประโยชน์ตน ประโยชน์ตนก็คือ กำจัดความตระหนี่ ความไม่เห็นแก่ตัว ความตระหนี่ ความเห็นแก่ตัวเป็นประเด็นหลัก คนที่ให้ทาน พื้นฐานจิตใจเขาต้องเป็นคนมีเมตตา อาณิสสของการให้ทาน มี อามิสทาน ธรรมทาน เรานั่นอามิสทาน เพราะว่าการใส่บาตรเป็นเรื่องอามิสทาน คนเราที่เห็นแก่ตัวมันจะให้ทานไม่ได้ ถ้าอาณิสสทานมันรวมทั้งธรรมทาน จะออกไปในแนวส่งเสริม เพราะการใส่บาตรจะทำให้คนรุ่นหลังได้เห็นถึงรูปแบบของวัฒนธรรมไทย

ด้านปรตถประโยชน์

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่พระสงฆ์ผู้รับอาหารบิณฑบาตคือ พระสงฆ์สามารถดำรงชีพอยู่ได้ พระสงฆ์ได้พัฒนากายให้แข็งแรงและฝึกให้กายสงบสำรวม มีความสง่างาม

๑.๑ ชาวพุทธให้สร้างความรู้สึกรู้สึกให้เห็นเป็นศาสนา ศาสนาทายาทที่สำคัญ คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งมีค่า ต่อมนุษยชาติ ซึ่งต้องศาสนาทายาทสืบต่อ เมื่อเราได้ถวายอาหารแก่พระสงฆ์ เท่ากับเราส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์คือเผยแพร่คำสอนของพระพุทธเจ้า

๑.๒ ปรตถประโยชน์เป็นประโยชน์คนอื่น ในภพภูมิอื่น/หรือ เรียกว่า อาณิสสในภพอื่นๆ แยกได้ ๒ คือประโยชน์กับคนอื่นในภพภูมิอื่นและประโยชน์กับคนอื่นในภพภูมิปัจจุบัน ประโยชน์สำหรับคนอื่น เป็นการอุทิศ เป็นการมอบบุญที่เกิดขึ้นจากการทำบุญ ตักบาตร เป็นการอุทิศบุญกุศลให้ผู้ล่วงลับได้ จะได้รับอาหาร อาหารที่ได้ถวายไปแล้วกับพระสงฆ์ในโลกจะได้รับอาหารไม่อดอยากในภพภูมิ ทั้งปัจจุ ๔ (อาหาร,ยา,เครื่องนุ่งห่ม,ที่อยู่อาศัย) จะไปปรากฏเป็นโลกทิพย์ในโลกประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับคนที่อยู่ในภพภูมิปัจจุบัน ความเชื่อ ทรัพย์สมบัติ ที่ได้รับเป็นจากการทำบุญในภพภูมิที่ผ่านมา ผู้ให้ได้รับความสุข ถึงได้อุทิศมอบให้กับคนอื่น ย่อมได้รับความสุข จะทำให้เป็นผู้เข้าสังคมได้คล่องแคล่ว มีชื่อเสียงเกียรติยศ แม้ตายก็ไปสู่สวรรค์ พระสงฆ์ก็จะมีการสืบทอดศาสนาจากผู้ให้อาหารชื่อว่าให้กำลัง การถวายผ้ามีผิวพรรณผุดผ่อง ให้นานพาทนแก่พระสงฆ์ ย่อมได้รับความสุขถวายประทีป การให้แสงสว่าง การให้ที่อยู่อาศัย ให้ทุกสิ่งทุกอย่าง เรียกว่า อมัตตาธรรม

๑.๓ ปรีตถประโยชน์เป็นประโยชน์สำหรับผู้อื่น การพูดชักนำให้ทุกคนเห็นคุณค่าของการใส่บาตรกับพระสงฆ์ ซึ่งถ้ามีบุคคลเข้าใจและมาทำบุญ มีแนวทางชักนำและพาไปทำบุญด้วยกัน

๑.๔ ชาวพุทธควรมี แนวทางส่งเสริมปรีตถประโยชน์ (ประโยชน์ต่อผู้อื่น) ตามหลักการสงเคราะห์ หรือ สังคหวัตถุ ๔ ประการ คือ (๑) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละแบ่งปัน ช่วยเหลือด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน (ทาน), (๒) กล่าวคำสุภาพอ่อนหวานสมานสามัคคี (ปิยวาจา), (๓) ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม (อัตถจริยา), ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งในชนทั้งหลาย วางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี (สมานัตตตา) สรุปว่า รู้จักดำรงตนให้ตั้งมั่นตามหลักความประสานกลมกลืนในสังคม

๑.๕ อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ เป็นผู้ฝึกบุคคลได้อย่างยอดเยี่ยมไม่มีใครเทียบได้ สัตถา เทวมนุสสานัง เป็นครูของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายทำทั้งประโยชน์ตนและผู้อื่น สุดโต เสด็จไปได้ ทั้งตนเองก็ทำดี ทั้งทำประโยชน์ต่อชาวโลกไปพร้อมๆกัน พุทธ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ทรงตื่นจากความเห็นผิด แล้วปลุกคนอื่นให้ตื่นตาม ภควา ทรงเป็นผู้มีโรค ทรงจำแนกแจกจ่ายธรรม พฤติกรรมการถวายอาหารบิณฑบาต ประโยชน์สำหรับตน ได้เปล่งวาจาถึงพระรัตนตรัย เป็นบุญขั้นที่ ๑ ได้สมาทานศีล เป็นบุญขั้นที่ ๒ ได้ถวายทาน คือ ใส่บาตร เป็นบุญขั้นที่ ๓ (บุญเป็นเหตุแห่งความสุข ความเจริญ) (สิ่งที่ต้องส่งเสริม คือ ให้ผู้ถวายทาน (ใส่บาตร) ได้ศึกษา เรียนรู้ และเข้าใจในพระรัตนตรัย ในศีล ๕ ในทานที่ถวายอย่างลึกซึ้ง) ประโยชน์ต่อผู้อื่น ได้ถวายวัตถุทาน (ปัจจัย๔) ที่เป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์ใช้สอย (อาหาร ผ้า ที่อยู่ของใช้ ยา) วัตถุทาน เหล่านั้น ยังได้ประโยชน์ต่อสังคมเช่น ศิษย์ คนยากจน เด็กนักเรียน ปัจจัยบางส่วนใช้ในการพัฒนาถาวรวัตถุภายในวัด

๑.๖ ปรีตถประโยชน์ คือ ส่งเสริมพระภิกษุสงฆ์ให้มีผลกำลัง หรือมีกำลังกายที่จะศึกษาพระพุทธศาสนา และสืบทอดพระพุทธศาสนา นี่คือประโยชน์โดยตรง อาจรวมไปถึงผู้ที่ทำอาชีพเกี่ยวกับสังฆภัณฑ์ด้วย ในแง่เศรษฐกิจ เขียนในภาพรวมได้ ว่า เป็นการส่งเสริมอาชีพผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการพระพุทธศาสนา เช่น คนทำสังฆทาน คนทำอาหารใส่บาตร ทั้งแห้งทั้งหวาน เช่น การทำบุญมะยง์ กันเต ภัตตานี ถวายพระสงฆ์ อาหารจริง อาหารแห้งรวมหมด ถวายพระสงฆ์ และเกี่ยวกับพระพุทธรูปด้วยหรืออะเนจฆสังฆทาน

ด้านศาสนประโยชน์

ประโยชน์ต่อศาสนาจากการถวายอาหารบิณฑบาตแก่พระสงฆ์ ได้แก่ ทำให้สามารถสืบทอดพระธรรมวินัย โดยการประพฤติปฏิบัติตามสิกขาบทที่ทรงบัญญัติเอาไว้ ทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทั้งทางตรงทางอ้อมเป็นไปด้วยความราบรื่น

๑.๑ ส่งเสริมความคิดให้รู้สึก ว่า พระสงฆ์คือ ผู้ที่เป็นสื่อกลางเชื่อมต่อกับชาวบ้านไว้กับคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือ สถาบันพระพุทธศาสนา มนุษย์เราไม่สามารถจะทิ้งศาสนาได้ เพราะในด้าน

จิตใจยังต้องการคุณธรรม หล่อเลี้ยงพระสงฆ์ และพระสงฆ์ คือ ผู้ที่เรียนรู้ หลักธรรม และรักษาคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษยชาติ

๑.๒ ศาสนประโยชน์ ศาสนาวัตถุ ประโยชน์ที่เกิดจากศาสนาวัตถุ โบสถ์ , วิหาร,สถานปฏิบัติธรรม ,การบอกกล่าวประชาสัมพันธ์ ,ร่วมกันส่งเสริมให้มีการบิณฑบาต,ศาสนาวัตถุ เพื่อบำเพ็ญศาสนาประโยชน์ อาคารปฏิบัติธรรม การบอกกล่าวบุญต่อไป เป็นการใช้ช่องทางการส่งเสริม เพื่อให้มีศาสนาวัตถุสร้างอาคาร ๒-๓ ชั้น และจัดระบบ เครื่องเสียง แสงสี มีไฟมีเครื่องปรับอากาศที่พอดีเหมาะสมในการปฏิบัติธรรม ที่เป็นสัปปะ ศาสนประโยชน์ เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับพระศาสนา บำเพ็ญต่อพระสงฆ์ บำเพ็ญต่อศาสนธรรม ทั้งพระสงฆ์ ประชาชน ภาครัฐและเอกชน ก็ควรมาใช้ศาสนาประโยชน์ให้ได้ มีชุมชนมีสถานที่ปฏิบัติธรรมแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อเนื่อง ปัจจุบันก็จะถึงกันหมดรวมกันทั้งภาครัฐและเอกชน นักเรียน ไปจนถึงมหาวิทยาลัย ชุมชน ที่ทำประโยชน์ร่วมกัน

๑.๓ ด้านศาสนาประโยชน์ เป็นประโยชน์ของพระศาสนา การใส่บาตรกับพระตอนเช้าๆ ท่านจะได้มีกำลังสืบสานพระศาสนาให้เป็นไปต่อไป ต้องมีปัจจัยมาสนับสนุนได้ แนวทางส่งเสริม จัดมีการตักบาตรร่วมกัน ชักชวนทั้งหมดบ้านมาตักบาตร พระสงฆ์จะได้มีกำลังศึกษาพระธรรมวินัย เป็นประโยชน์โดยตรงกับพระศาสนา

๑.๔ การส่งเสริมด้านศาสนาประโยชน์ ในปัจจุบัน สภาพสังคมเปลี่ยนจากอดีต ความสัมพันธ์ในกลุ่มชาวพุทธก็เปลี่ยนจากอดีตเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ชาวพุทธเมื่อฝึกอบรมตนได้ระดับหนึ่ง จะรู้หน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาพระพุทธศาสนา คือพระสงฆ์ ซึ่งในเมืองไทยเป็นสถาบันศาสนา ชาวพุทธควรส่งเสริมศาสนาประโยชน์ตามหลักการทำบุญ หรือ บุญกิริยาวัตถุ ๓ ประการ คือ (๑) ด้วยการให้ปันสิ่งของ (ทานมัย) (๒) ด้วยการรักษาศีล ประพฤติดีมีระเบียบวินัย (ศีลมัย) (๓) ด้วยการเจริญภาวนาฝึกอบรมจิตใจเจริญปัญญา

๑.๕ ด้านศาสนาประโยชน์ ศาสนาประโยชน์เป็นการส่งเสริมประโยชน์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ด้านศาสนสถาน โบสถ์ วิหาร เจดีย์ รวมทั้งพระธาตุ จิตกรรม ปติมากรรม จิตกรรม เช่น ภาพเขียน ปติมากรรมภาพแกะสลัก

สรุปด้านอัตตัตถประโยชน์ เป็นการรักตัวเอง พัฒนาตัวเอง แบ่งปันอาหารซึ่งเป็นสมบัติของตัวเอง เป็นจุดเริ่มต้นของการ ลดละ การทำประโยชน์ส่วนตน และการทำตนให้เป็นที่พึ่งได้ต้องฝึกตนในกุศลความดี ทั้งการเรียนรู้ การบากบั่นพากเพียร ด้านปรตถประโยชน์ เป็นการสร้างความรู้สึกให้เห็น คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งมีค่า ซึ่งต้องศานาพยายามสืบต่อ เมื่อเราได้ถวายอาหารแก่พระสงฆ์เท่ากับเราส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์ คือ เผยแพร่คำสอนของพระพุทธเจ้า ด้านศาสนาประโยชน์ เป็นการส่งเสริมความคิดในด้านจิตใจให้มีคุณธรรม โดยมี พระสงฆ์ เป็นผู้สื่อกลาง หรือหมายถึง ศาสนาวัตถุ ประโยชน์ที่เกิดจากศาสนาวัตถุ โบสถ์ วิหาร เจดีย์ รวมทั้งพระธาตุ จิตกรรม ปติมากรรม สถานปฏิบัติธรรม การประชาสัมพันธ์ร่วมกันส่งเสริมให้มีการบิณฑบาต